

Dosar nr. 2rci-37/18

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție**

în următoarea componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Valeriu Doagă
Ion Druță
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de „Aqua Lider“ SRL,
în cauza civilă la cererea de intentare a procesului de insolvență depusă
de debitorul ÎM „Rabel“ SA,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, prin
care s-a admis parțial contestația „Aqua Lider“ SRL, s-a respins contestația BC
„Victoriabank“ SA, s-a validat creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei
cu titlu de creanță garantată în al doilea rând după creanța garantată a BC
„Victoriabank“ SA, și s-a obligat lichidatorul să o includă în tabelul definitiv al
creanțelor,

C O N S T A T Ă :

La 02 iunie 2016 debitorul ÎM „Rabel“ SA a depus o cerere de intentare a
procesului de insolvență (vol. I, f.d. 2-3), invocând incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016 (vol. I, f.d. 22), s-a
admis spre examinare cererea introductivă a ÎM „Rabel“ SA; s-a dispus punerea
sub observație a debitorului și s-a desemnat Hanganu Grigore în funcția de
administrator provizoriu al întreprinderii, cu indicația ca în perioada de observație
deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al
administratorului provizoriu; s-au pus sub sechestru bunurile, conturile bancare și
corespondența comercială a ÎM „Rabel“ SA; și s-a interzis întreprinderii
înstrăinarea bunurilor sale, cu excepția bunurilor perisabile sau a celor ce își pierd
iminent valoarea, înstrăinarea cărora s-a permis cu acordul prealabil al
administratorului provizoriu.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 (vol. I, f.d. 88; 89-
91), s-a admis cererea introductivă; s-a constatat insolvențabilitatea ÎM „Rabel“ SA și

s-a intentat procedura de insolvabilitate a întreprinderii; s-a ridicat dreptul Svetlanei Țugui de administrare a ÎM „Rabel“ SA și s-a desemnat Hanganu Grigore în calitate de administrator al insolvabilității; s-a dispus punerea sub observație a ÎM „Rabel“ SA și s-au pus sub sechestru bunurile, conturile bancare și corespondența comercială a întreprinderii; s-a interzis debitorului înstrăinarea bunurilor sale, cu excepția bunurilor perisabile sau a celor ce își pierd iminent valoarea, înstrăinarea cărora s-a permis cu acordul prealabil al administratorului provizoriu; s-a stabilit termenul-limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor pentru data de 15 august 2016; s-a făcut un apel special adresat creditorilor garantați de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință; s-a obligat administratorul insolvabilității să verifice creanțele, să întocmească și să comunice instanței de insolvabilitate tabelul lor definitiv nu mai târziu de data de 04 septembrie 2016; și s-a stabilit ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru data de 15 septembrie 2016, ora 15.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 (vol. I, f.d. 94-97), s-au anulat toate sechestrurile și interdicțiile aplicate asupra bunurilor mobile și imobile ale ÎM „Rabel“ SA în proces de insolvabilitate.

La 10 august 2016 „Aqua Lider“ SRL a depus o cerere de admitere a creanței în sumă de 2 452 762, 81 lei (vol. I, f.d. 100-101), prezentând titlul executoriu (vol. I, f.d. 102), eliberat în baza încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, nr. 2e-2002/12 din 17 septembrie 2012 (vol. I, f.d. 192), care consemnează încasarea în beneficiul „Aqua Lider“ SRL, din contul ÎM „Rabel“ SA, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 248 230 lei și a penalității în sumă de 232 564 lei.

În aceeași conjunctură, „Aqua Lider“ SRL a invocat necesitatea încasării dobânzii de întârziere pentru perioada 18 septembrie 2012 – 15 iunie 2016, în care titlul executoriu nr. 2e-2002/12 nu a fost executat.

La 02 septembrie 2016 administratorul insolvabilității a depus tabelul definitiv al creanțelor (vol. I, f.d. 155; 156-157), în care nu a inclus creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 2 452 762, 81 lei.

La 14 septembrie 2016 „Aqua Lider“ SRL a depus o contestație privind neinclusiunea și neadmiterea creanței sale în sumă de 2 452 762, 81 lei în tabelul definitiv (vol. I, f.d. 166-171). La materialele dosarului nu se află date referitoare la soluționarea contestației.

La 03 octombrie 2016 „Aqua Lider“ SRL a depus o cerere privind separarea din masa debitoare a o doime cotă-parte din bunul imobil situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, ridicarea sechestrurilor de pe bunul dat și dispunerea înregistrării dreptului de proprietate al „Aqua Lider“ SRL în Registrul bunurilor imobile, circumstanțe ce se atestă prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017 (vol. II, f.d. 122-126) și decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 (vol. II, f.d. 127-131).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea respectivă, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017, s-a respins recursul declarat de „Aqua Lider“ SRL împotriva hotărârii

Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2016 (vol. II, f.d. 42-43), s-a dispus trecerea ÎM „Rabel“ SA la procedura falimentului; s-a desemnat Hanganu Grigore în calitate de lichidator al întreprinderii; și s-au înlăturat membrii organelor de conducere ale ÎM „Rabel“ SA de la gestionarea întreprinderii și a masei debitoare, cu destituirea acestora din funcțiile deținute.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2017 (vol. II, f.d. 67-69), s-au anulat toate sechestrele și interdicțiile aplicate asupra bunurilor mobile și imobile ale ÎM „Rabel“ SA în procedura falimentului.

La 25 iulie 2017 „Aqua Lider“ SRL a depus o cerere (vol. II, f.d. 103-106) prin care a solicitat validarea creanței sale în sumă de 8 990 000 lei și includerea acesteia în tabelul definitiv cu titlu de creanță garantată. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței.

În motivarea cererii, „Aqua Lider“ SRL a susținut că la 10 ianuarie 2006 a încheiat cu ÎM „Rabel“ SA contractul de investire în construcția blocului locativ f/n, prin care s-a obligat să achite în beneficiul ÎM „Rabel“ SA suma de 1 000 000 lei, iar ÎM „Rabel“ SA s-a obligat să finalizeze construcția blocului locativ situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, și, după darea acestuia în exploatare, să transmită în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil.

A invocat că, achitând în total suma de 1 060 000 lei, și-a executat pe deplin obligațiile contractuale, dar ÎM „Rabel“ SA nu și-a executat obligația de transmitere cu drept de proprietate a o doime cotă-parte din bunul imobil, din care motiv a acționat ÎM „Rabel“ SA în judecată, solicitând atribuirea cotei-părți din bunul imobil și încasarea dobânzii de întârziere și a penalității.

A indicat că a încheiat cu ÎM „Rabel“ SA o tranzacție de împăcare, omologată prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 17 septembrie 2012, ÎM „Rabel“ SA obligându-se să transmită în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil până la data de 07 decembrie 2012.

A notat că ÎM „Rabel“ SA nu și-a executat obligația dată, și, ca efect, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, a eliberat titlul executoriu ce consemnează obligația ÎM „Rabel“ SA de a transmite în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil.

A precizat că titlul executoriu s-a aflat în procedura executorului judecătoresc Boțan George, iar ulterior a fost strămutat în procedura executorului judecătoresc Ungureanu Oleg, dar, în pofida mai multor tentative, nu a fost executat.

A precizat că nu a reușit să-și înregistreze în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra respectivei cotei-părți din motivul existenței unor sechestre și interdicții, cât și din cauza ipotecii constituite în beneficiul BC „Victoriabank“ SA asupra întregului bun imobil.

A menționat și încercarea eșuată de separare a cotei-părți din masa debitoare.

Astfel, a afirmat că solicitarea de repunere în termenul de înaintare a creanței se bazează pe circumstanțele prevăzute la art. 145 alin. (2) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

A explicat că suma de 8 990 000 lei reprezintă jumătate din valoarea de piață actuală a bunului imobil, fapt atestat prin raportul de evaluare nr. 2016/167 din 17 mai 2016, întocmit de „GeoInfoSistem“ SRL.

A declarat că urmează a fi recunoscută în calitate de creditor garantat în temeiul art. 50 alin. (2) lit. a) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2017 (vol. II, f.d. 176-178), s-a repus „Aqua Lider“ SRL în termenul de înaintare a cererii de validare a creanței.

La 01 noiembrie 2017 lichidatorul a depus tabelul definitiv al creanțelor (vol. II, f.d. 183; 184-185), în care a inclus creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 8 990 000 lei cu titlu de creanță garantată, fără a o admite. Totodată, a inclus în tabel și a admis creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V.

La 03 noiembrie 2017 „Aqua Lider“ SRL a depus o contestație (vol. II, f.d. 186-189) prin care a solicitat validarea creanței sale în sumă de 8 990 000 lei și obligarea lichidatorului de a modifica tabelul definitiv al creanțelor prin includerea acesteia în tabel cu titlu de creanță garantată.

Suplimentar față de cele expuse în cererea sa de validare a creanței, „Aqua Lider“ SRL a susținut că, acțiunile lichidatorului depășesc cadrul normativ aplicabil.

A indicat că la data intentării procesului de insolvență față de ÎM „Rabel“ SA, aceasta era obligată să transmită în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

A invocat aplicabilitatea art. 142 alin. (8) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, considerând că deține față de ÎM „Rabel“ SA în procedura falimentului o creanță constând într-o obligație ce nu a fost calculată în valoare monetară sau a cărei valoare este supusă modificării, și, respectiv, creanța urma a fi înscrisă de lichidator în tabel cu valoarea nominală pe care o avea la data deschiderii procedurii, valoare ce rezultă din raportul de evaluare nr. 2016/167 din 17 mai 2016.

La 06 noiembrie 2017 BC „Victoriabank“ SA a depus o contestație (vol. II, f.d. 194-195) prin care a solicitat admiterea creanței „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V și constatarea unui litigiu de drept privind creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 2 452 762, 81 lei, cu radierea acesteia din tabelul definitiv al creanțelor.

În motivarea contestației, BC „Victoriabank“ SA a invocat ipoteca constituită în beneficiul său asupra întregului bun imobil cu nr. cadastral XXXXX în baza contractului de ipotecă nr. 28 855 din 22 decembrie 2011, încheiat între BC „Victoriabank“ SA și ÎM „Rabel“ SA.

A arătat că ipoteca a fost constituită în scopul garantării executării obligațiilor asumate de ÎM „Fabbri-Inox“ SRL prin contractul de credit bancar nr. 5 024 din 20 decembrie 2011, încheiat între BC „Victoriabank“ SA și ÎM „Fabbri-Inox“ SRL.

A notat că instanța de insolvență a validat creanța BC „Victoriabank“ SA în sumă de 409 493, 72 Euro și 49 131 lei, care rezultă din contractele enunțate.

A susținut că, creanța pe care „Aqua Lider“ SRL a depus-o spre validare în sumă de 8 990 000 lei nu poate fi validată cu titlu de creanță garantată și nici în cuantum nominalizat.

A menționat că în conformitate cu art. 50 alin. (2) lit. c) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pot fi validate cu titlu de creanțe garantate doar creanțele persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

De asemenea, a evidențiat că „Aqua Lider“ SRL nu poate fi creditor garantat și din considerentul că aceasta nu a probat că ar deține dreptul de proprietate asupra cotei-părți vizate, or un atare drept nu a fost înscris în Registrul bunurilor imobile, iar BC „Victoriabank“ SA, în calitate de creditor ipotecar, este unicul deținător al unui drept real asupra respectivului bun imobil.

Argumentele formulate de BC „Victoriabank“ SA în motivarea cerinței de constatare a unui litigiu de drept în privința celeilalte creanțe înaintate de „Aqua Lider“ SRL nu vor fi indicate în prezenta decizie, fiindcă, contestația BC „Victoriabank“ SA a fost respinsă, iar BC „Victoriabank“ SA nu a atacat cu recurs corespunzătoare încheierea a instanței de insolvență.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 (vol. III, f.d. 40-44), s-a admis parțial contestația „Aqua Lider“ SRL; s-a respins contestația BC „Victoriabank“ SA; s-a validat creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei cu titlu de creanță garantată în al doilea rând după creanța garantată a BC „Victoriabank“ SA; și s-a obligat lichidatorul să o includă în tabelul definitiv al creanțelor.

La 29 noiembrie 2017 „Aqua Lider“ SRL a depus o cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 (vol. III, f.d. 45-49), solicitând casarea parțială și modificarea acesteia prin validarea creanței sale garantate în sumă de 8 990 000 lei și obligarea lichidatorului de a rectifica tabelul definitiv al creanțelor.

În esență, această cerere de recurs nu abordează chestiuni referitoare la legalitatea și temeinicia încheierii contestate, ci reiterează argumentele aduse prin cererea de validare a creanței din 25 iulie 2017 și contestația din 03 noiembrie 2017, or la 29 noiembrie 2017 „Aqua Lider“ SRL nu dispunea de încheierea integrală.

La 26 ianuarie 2018 lichidatorul a depus o referință (vol. III, f.d. 55-57) prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

La 29 ianuarie 2018 BC „Victoriabank“ SA a depus o referință (vol. III, f.d. 65-66) prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

La 29 ianuarie 2018 „Aqua Lider“ SRL a depus un supliment la recurs (vol. III, f.d. 59-63).

În motivarea recursului, „Aqua Lider“ SRL a susținut că încheierea instanței de insolvență este ilegală în partea în care nu s-a admis contestația „Aqua

Lider“ SRL.

A invocat că instanța de insolabilitate a aplicat și a interpretat eronat normele juridice pertinente, a ignorat anumite circumstanțe de fapt ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, precum și a reținut anumite circumstanțe de fapt irelevante.

A indicat că judecând prezenta cauză, instanța de insolabilitate urma să se expună doar asupra circumstanțelor de fapt relevante speței, pe când aceasta a considerat oportun să se refere inclusiv la cererea „Aqua Lider“ SRL din 10 august 2016 de admitere a creanței în sumă de 2 452 762, 81 lei și la contestația sa aferentă, care nu au vreo tangență cu speța dedusă judecării.

A precizat că cel mai important argument al său, și anume aplicabilitatea art. 142 alin. (8) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, nu a fost combătut de instanța de insolabilitate.

A notat că obligația ÎM „Rabel“ SA de a-i transmite cu drept de proprietate o doime cotă-parte din bunul imobil situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, nu este o obligație pecuniară în sensul art. 2 Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, după cum a constatat în mod eronat instanța de insolabilitate.

A arătat că în lumina acestei constatări eronate, instanța de insolabilitate a considerat că, creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 8 990 000 lei nu este certă, lichidă și exigibilă, interpretând greșit art. 140 Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, or creanța poate consta și în obligația de a face.

A reiterat că la data intentării procesului de insolabilitate față de ÎM „Rabel“ SA, aceasta era obligată să transmită în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil.

A reliefat că suma de 8 990 000 lei reprezintă jumătate din valoarea de piață actuală a bunului imobil, fapt atestat prin raportul de evaluare nr. 2016/167 din 17 mai 2016, întocmit de „GeoInfoSistem“ SRL, dar instanța de insolabilitate în mod inexplicabil a concluzionat că nu este clar de unde se deduce suma dată.

Consideră că instanța de insolabilitate a ignorat titlul executoriu ce consemnează obligația ÎM „Rabel“ SA de a transmite în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil, și, în esență, a reexaminat fondul cauzei soluționate în mod irevocabil prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, nr. 2e-2002/12 din 17 septembrie 2012.

În acest fel, a semnalat că instanța de insolabilitate a repus părțile la contractul de investire în construcția blocului locativ f/n din 10 ianuarie 2006 în situația lor inițială, în lipsa rezoluțiunii contractului.

În același context, a evidențiat că instanța de insolabilitate, deși a cercetat un act judecătoresc irevocabil, a reținut anumite circumstanțe irelevante, cum ar fi modul în care ÎM „Rabel“ SA a cheltuit mijloacele bănești transferate de „Aqua Lider“ SRL și gradul de finalizare a construcției obiect al contractului f/n din 10 ianuarie 2006.

În final, a declarat că instanța de insolabilitate, deși urma să aplice art. 142 alin. (8) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și să valideze creanța

„Aqua Lider“ SRL în sumă de 8 990 000 lei, a indicat că, creanța „Aqua Lider“ SRL poate să fie validată doar dacă este certă, lichidă și exigibilă, fiind reflectată în actele contabile ale ÎM „Rabel“ SA, impunând ideea că se are în vedere o obligație pecuniară, pe când cu referire la creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 2 452 762, 81 lei, a explicat că ÎM „Rabel“ SA nu avea obligația de a restitui mijloacele bănești transferate în baza contractului f/n din 10 ianuarie 2006, concluzionând că obligația nu este pecuniară.

A specificat că în acest caz, instanța de insolvabilitate urma să aplice art. 619 Cod civil și art. 142 alin. (7) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Examinând recursul declarat de „Aqua Lider“ SRL împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să admită recursul, să caseze parțial încheierea și să restituie cauza spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, din următoarele raționamente.

Potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Cu referire la încadrarea „Aqua Lider“ SRL în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă următoarele.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La 16 noiembrie 2017 instanța de insolvabilitate a pronunțat doar dispozitivul încheierii contestate, și nu încheierea integrală, de care reprezentantul „Aqua Lider“ SRL a luat cunoștință la 25 ianuarie 2018, fapt confirmat prin recipisa din aceeași dată (vol. III, f.d. 54).

În aceste împrejurări, Colegiul ia în considerare condițiile de eficiență a parcurgerii unei căi de atac în procesul civil și conchide că „Aqua Lider“ SRL, depunând cererea de recurs preliminară la 29 noiembrie 2017 și suplimentul la recurs la 29 ianuarie 2018, a respectat rigorile art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În continuare, verificând, în limitele invocate în recurs și pe baza referințelor depuse, legalitatea încheierii atacate, precum și ținând cont de art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă, Colegiul constată următoarele temeuri de admitere a recursului.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În principal, controlul judiciar exercitat în procedura de insolvabilitate pe calea recursului în Secțiunea 1 reprezintă o modalitate prin care instanța de recurs verifică legalitatea încheierilor pronunțate de instanța de insolvabilitate prin prisma respectării normelor de drept procedural.

Totodată, luând în considerare că potrivit art. 141 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19, iar contestația împotriva creanțelor neadmise sau admise parțial de lichidator în tabelul definitiv al creanțelor reprezintă o modalitate de apărare judiciară, este inadmisibil ca, contestatarul să nu poată beneficia de dreptul la examinare în ordine de recurs a criticilor sale privind încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material de către instanța de insolvență.

Art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 433 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Conform art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă stipulează că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Colegiul reține că potrivit art. 140 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului.

Art. 140 alin. (7) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că Sub incidența prezentului articol cad și creanțele întemeiate pe hotărâri judecătorești sau pe hotărâri arbitrale irevocabile, sau pe titluri executorii.

Este indubitabil că anterior deschiderii procedurii insolvenței față de ÎM „Rabel“ SA, s-a născut creanța „Aqua Lider“ SRL față de debitor, nesatisfăcută până în prezent, care constă în obligația ÎM „Rabel“ SA de a-i transmite „Aqua Lider“ SRL cu drept de proprietate o doime cotă-parte din bunul imobil situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

Obligația dată este consemnată în titlul executoriu eliberat în baza încheierii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, nr. 2e-2002/12 din 17 septembrie 2012.

Potrivit art. 50 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritara a capitalului împrumutat, a dobânzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

Art. 50 alin. (2) lit. a) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 statuează că Prevederea alin. (1) se aplică și creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său.

„Aqua Lider“ SRL deține un titlu executoriu în asigurarea dreptului său de a cere de la ÎM „Rabel“ SA în procedura falimentului executarea obligației de transmitere cu drept de proprietate a cotei-părți din bunul imobil.

Instanța de insolvență a ajuns la concluzia că, calitatea de creditor garantat a „Aqua Lider“ SRL nu se răsfrânge în raport cu întreaga sumă de 8 990 000 lei, or „Aqua Lider“ SRL nu deține un drept de proprietate asupra bunului imobil, asupra căruia, în baza contractului de ipotecă nr. 28 855 din 22 decembrie 2011, încheiat între BC „Victoriabank“ SA și ÎM „Rabel“ SA (vol. III, f.d. 13-16), a fost constituită ipoteca în beneficiul BC „Victoriabank“ SA.

În aceeași ordine de idei, instanța de insolvență a concluzionat că, contestația „Aqua Lider“ SRL urmează a fi admisă parțial, deoarece este certă, lichidă și exigibilă doar creanța garantată a „Aqua Lider“ SRL în limita sumei de 1 060 000 lei.

Colegiul consideră că această soluție a instanței de insolvență rezultă din interpretarea eronată a legii și din neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

În materia dreptului civil, creanța este certă dacă existența ei este indiscutabilă. După cum s-a menționat anterior, caracterul cert al creanței „Aqua Lider“ SRL derivă dintr-un titlu executoriu, care îi conferă și caracterul exigibilității, fiind pasibil de executare imediată.

În același timp, Colegiul conchide că instanța de insolvență în mod eronat a stabilit condițiile de constatare a lichidității creanței în calitate de element primordial la examinarea contestației „Aqua Lider“ SRL, și, în subsidiar, a determinat în mod greșit partea lichidă a creanței acesteia.

Pentru ca o creanță să fie lichidă, aceasta trebuie să aibă un quantum determinat.

În conformitate cu art. 512 alin. (1) Cod civil, În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei

prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În speță, creanța „Aqua Lider“ SRL constă în obligația ÎM „Rabel“ SA în procedura falimentului de a face, și anume de a-i transmite „Aqua Lider“ SRL cu drept de proprietate o doime cotă-parte din bunul imobil, urmare a dării acestuia în exploatare.

Datorită naturii prestației, cuantumul acesteia nu a fost niciodată determinat.

La 10 ianuarie 2006 „Aqua Lider“ SRL a încheiat cu ÎM „Rabel“ SA contractul de investire în construcția blocului locativ f/n (vol. II, f.d. 108-109), prin care s-a obligat să achite în beneficiul ÎM „Rabel“ SA suma de 1 000 000 lei, iar ÎM „Rabel“ SA s-a obligat să finalizeze construcția blocului locativ situat în mun. XXXXX, bd. XXXXX, și, după darea acestuia în exploatare, să transmită în proprietatea „Aqua Lider“ SRL o doime cotă-parte din bunul imobil.

Pct. 3 din contract prevede posibilitatea majorării prețului. În total, „Aqua Lider“ SRL a achitat în beneficiul ÎM „Rabel“ SA 1 060 000 lei, ceea ce se confirmă prin dispoziția de plată nr. 2 din 24 ianuarie 2006 (f.d. 112), dispoziția de plată nr. 19 din 10 mai 2006 (vol. II, f.d. 111) și prin ordinul de plată nr. 27 din 02 iunie 2006 (vol. II, f.d. 110).

Astfel, suma de 1 060 000 lei reprezintă prestația „Aqua Lider“ SRL, pe care instanța de insolvabilitate neîntemeiat a calificat-o drept unicul punct de reper pentru determinarea cuantumului prestației corelative la care s-a obligat ÎM „Rabel“ SA. În esență, instanța de insolvabilitate a confundat prestația la care s-a obligat „Aqua Lider“ SRL cu cea la care s-a obligat ÎM „Rabel“ SA.

După cum a remarcat și recurentul, efectele confuziei sunt similare cu efectele care s-ar fi produs în cazul rezoluțiunii contractului f/n din 10 ianuarie 2006, cu repunerea părților în poziția inițială, deși acest contract este valid.

Confuzia dată are o importanță majoră pentru justa soluționare a cauzei, în condițiile în care instanța de insolvabilitate a interpretat în mod eronat elementele definitorii ale creanței înaintate spre validare, prevăzute la Capitolul V Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, și neîntemeiat nu a aplicat art. 142 alin. (8) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 142 alin. (8) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Creanțele constând în obligații care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării vor fi calculate de către administrator/lichidator și înscrise în tabelul de creanțe cu valoarea nominală pe care o aveau la data deschiderii procedurii. Instanța de insolvabilitate va decide asupra oricărei contestații împotriva calculului făcut de administrator/lichidator pentru astfel de creanțe.

În succesiunea celor expuse, Colegiul subliniază că, creanța ce constă în obligația ÎM „Rabel“ SA în procedura falimentului de a-i transmite „Aqua Lider“ SRL cu drept de proprietate o doime cotă-parte din bunul imobil nu a fost calculată în valoare monetară, aceasta urmând, după caz, a fi calculată de către lichidator și înscrisă în tabelul de creanțe cu valoarea nominală pe care o avea la data deschiderii procedurii.

Din considerentul că eventualul calcul urmează a fi făcut anume de lichidator, iar ceilalți participanți la proces nu pot fi privați de dreptul de a-l contesta, instanța de recurs se află în imposibilitate de a corecta erorile judiciare depistate, cauza urmând a fi rejudecată de către instanța de insolvență.

Colegiul evidențiază că încheierea instanței de insolvență urmează a fi casată doar în partea solicitată de recurent, adică vor fi casate toate dispozițiile din încheierea atacată cu excepția celei prin care instanța de insolvență a respins contestația BC „Victoriabank“ SA.

Rejudecând cauza, instanța de insolvență urmează să țină cont de încălcările comise și de actele procedurale care sunt necesare de a fi efectuate la rejudecare, și să emită o încheiere legală și întemeiată.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va admite recursul declarat de „Aqua Lider“ SRL, va casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 în partea în care s-a admis parțial contestația „Aqua Lider“ SRL, s-a validat creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei cu titlu de creanță garantată în al doilea rând după creanța garantată a BC „Victoriabank“ SA, și s-a obligat lichidatorul să o includă în tabelul definitiv al creanțelor, și va trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Conform art. 427 lit. b) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de „Aqua Lider“ SRL.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea de intentare a procesului de insolvență depusă de debitorul ÎM „Rabel“ SA în partea în care s-a admis parțial contestația „Aqua Lider“ SRL, s-a validat creanța „Aqua Lider“ SRL în sumă de 1 060 000 lei cu titlu de creanță garantată în al doilea rând după creanța garantată a BC „Victoriabank“ SA, și s-a obligat lichidatorul să o includă în tabelul definitiv al creanțelor, și se trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 se menține.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Valeriu Doagă

Judecători

Ion Druță

Luiza Gafton